

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ФІЛОЛОГІЧНИЙ
КАФЕДРА СЛОВ'ЯНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан філологічного факультету

С.Бондаренко
.. 2023 р.

ПРАКТИКУМ ПЕРЕКЛАДУ ОФІЦІЙНО-
ДІЛОВИХ ТЕКСТІВ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

підготовки бакалавра
очної (денної) форми здобуття освіти
спеціальності 035 Філологія

Спеціалізації 035.033 Слов'янські мови та літератури (переклад включно)

Перша – польська.

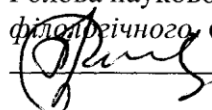
Освітньо-професійні програми Слов'янський переклад (польський)

Укладачі: Муравін О.В., к.філол.н., доцент.

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри слов'янської філології
Протокол № 1 від " 5 " вересня 2023 р.
Завідувач кафедри слов'янської філології

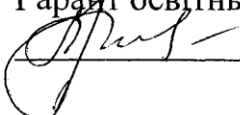
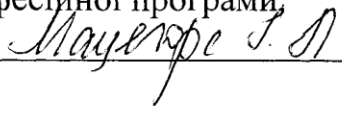

І.Я. Павленко

Ухвалено науково-методичною радою
факультету філологічного
Протокол № 1 від "5 " вересня 2023 р.
Голова науково-методичної ради
філологічного факультету

І.Л. Мацегора

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми

2023 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Галузь знань, напрямок підготовки/ спеціальність, рівень вищої освіти	Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Галузь знань 03 Гуманітарні науки	Кількість кредитів – 7	Нормативна	
		Дисципліни професійної та практичної підготовки	
Спеціальності 035 Філологія	Загальна кількість годин - 210	Рік підготовки:	
Спеціалізації 035.033 Слов`янські мови та літератури(переклад включно).Перша-польська	Змістових модулів – 14	4 -й	
Освітні програми Слов`янський переклад(польський)		Лекції	
Рівень вищої освіти: бакалаврський	Кількість поточних контрольних заходів – 28	32 год.	
		Практичні	
		32 год.	
		Лабораторні	
		год.	
		Самостійна робота	
		146 год.	
Вид контролю: залік			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Практика перекладу офіційно-ділових текстів» є набуття студентами практичних навичок перекладу.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Практика перекладу офіційно-ділових текстів» є:

- формування поняття про переклад;
- формування навичок застосування теоретичних знань на практиці;
- формування навичок аналізу мовних явищ у процесі перекладу.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути таких результатів навчання (знання, уміння тощо) та компетентностей:

Заплановані робочою програмою результати навчання та компетентності	Методи і контрольні заходи
1	2
Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.	Вивчення та аналіз пропонованої літератури, Підготовка за планами практичних занять, розміщеними у Moodle ЗНУ Знайомство з художніми текстами, аналіз дотичної до запропонованої теми наукової та навчальної літератури Тестування, опитування, співбесіда.
Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.	Пошуки матеріалів у Інтернеті, використання цифрових технологій для систематизації та групування матеріалу, укладення порівняльних таблиць, користування системою, робота Moodle ЗНУ, з інтерактивною дошкою, використання різноманітних форм цифрового зв'язку із викладачем та для роботи в групі.
Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів	Робота з науковою та навчальною літературою, проведення експерименту трансляції тексту.
Здійснювати спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.	Систематизація, аналіз, порівняння художніх текстів. Завдання з аналізу художніх текстів різних жанрів та порівняльний аналіз явищ літератури.
Знати й розуміти основні періоди розвитку літератури, що вивчається, від давнини до XXI століття, еволюцію напрямів, жанрів і стилів, чільних представників та художні явища.	Робота на лекціях та підготовка до практичних занять, ведення термінологічного словника. Тестування у Moodle ЗНУ, опитування, термінологічні диктанти.

Міжпредметні зв'язки.

Курс практикума перекладу офіційно-ділових текстів базується на таких курсах: «Вступ до перекладознавства», тісно пов'язаний з курсом вступу до мовознавства, вступом до літературознавства, українською мовою професійного спрямування, практичним курсом першої мови (польської), практичним курсом другою мови (російської), а також із суміжними лінгвістичними дисциплінами.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1-4. Вступ до теорії перекладу. Історія перекладу та перекладацької діяльності

Тема 1. Вступ до перекладацького фаху. Загальне поняття про переклад. Роль перекладу для людства. Культурні та мовні бар'єри. Переклад та перекладознавство. Об'єкт та предмет перекладознавства. Методологія перекладознавства. Термінологічний апарат та структура перекладознавства.

Тема 2. Історія перекладу та перекладацької діяльності. Переклад у давнину та епоху античності. Писемність у давнину та переклад. Перекладацькі традиції епохи Середньовіччя. Європейські традиції перекладу 14-19 ст. Переклад в Україні та Росії до 18 ст. Вітчизняні традиції перекладу у 18-19 ст. Розвиток перекладознавства на сучасному етапі

Змістовний модуль 5-8. Основи теорії перекладу

Тема 3. Класифікація видів перекладу Види перекладу. Підстави для класифікації видів перекладу. Усний послідовний переклад. Синхронний переклад. Переклад з аркуша. Комунальний переклад. Письмовий переклад. Машинний переклад. Комплексна класифікація типів перекладу.

Тема 4. Основи теорії перекладу. Теоретико-перекладацькі універсалії. Специфіка мови як засобу передавання інформації. Переклад як особливий тип комунікації. Проблема перекладацької еквівалентності.

Змістовний модуль 9-14. Проблеми перекладу

Тема 5. Теоретичні проблеми процесу перекладу. Етапи процесу перекладу. Поняття про одиницю перекладу та засоби її вичленювання. Теорія відповідностей та трансформацій. Інтерференція при перекладі.

Тема 6. Лексико-семантичні проблеми перекладу. Екзотизми. Власні назви. Вигуки та звуконаслідувальні слова. Фразеологічні одиниці. Відхилення від літературної норми та їх передача. Фігури стилю та їх передача у перекладі.

Тема 7. Граматичні проблеми перекладу. Експлікація граматичного значення у МО та МП. Різниця в структурі граматичного значення у системі мов Включення граматичного значення у інваріант змісту при перекладі та її реалізація у мовленні мов, які перекладаються.

Змістовний модуль 15-17. Професійні перекладацькі компетенції

Тема 8 Професійні компетентності перекладача. Професійна етика перекладача. Сутність професійної етики перекладача. Моральні принципи перекладача. Норми професійної поведінки перекладача. Професійні вимоги до перекладача. Правовий та соціальний статус перекладача.

Тема 9 . Перекладацькі стратегії. Лінгвоентнічна специфіка перекладу. Ситуативні реалії. Інтерестестуалізми. Перекладацькі стратегії. Доперекладацький аналіз тексту. Аналітичний варіативний пошук. Аналіз результатів перекладу.

4. Структура навчальної дисципліни.

Змістовий модуль	Усього годин	Аудиторні (контактні) години						Самостійна робота, год		Система накопичення балів		
		Усього годин		Лекційні заняття, год		Практичні		о/д ф. /з/дист ф.		Теор. зав-ня, к-ть балів	Практ. зав-ня, к-ть балів	Усього балів
				о/д ф.	з/дист ф.	о/д ф.	з/дист ф.					
1	2	3		4	5	6	7	8	9	10	11	12
		о/д ф.	з/дист ф.									
1-4	52	12		8		8		36		6	12	18
5-8	52	10		8		8		36		3	12	15
9-14	52	12		8		8		36		2	4	6
15-17	54	8		8		8		38		9	12	21
Усього за змістові модулі	210	42		32		32		146		20	40	60
Підсумковий семестровий контроль залік	2											40
Загалом												90
												100

5. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		денна
1	Тема 1. Вступ до перекладацького фаху.	4
2	Тема 2. Історія перекладу та перекладацької діяльності.	4
3	Тема 3. Класифікація видів перекладу	4
4	Тема 4. Основи теорії перекладу.	4
5	Тема 5. Теоретичні проблеми процесу перекладу	4
6	Тема 6. Лексико-семантичні проблеми перекладу.	4
7	Тема 7. Граматичні проблеми перекладу.	4
8	Тема 8. Професійні компетентності перекладача.	2
9	Тема 9. Перекладацькі стратегії.	2
	Всього	32

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		денна
1	Тема 1. Вступ до перекладацького фаху.	4
2	Тема 2. Історія перекладу та перекладацької діяльності.	4

3	Тема 3. Класифікація видів перекладу	4
4	Тема 4. Основи теорії перекладу.	4
5	Тема 5. Теоретичні проблеми процесу перекладу	4
6	Тема 6. Лексико-семантичні проблеми перекладу.	4
7	Тема 7. Граматичні проблеми перекладу.	4
8	Тема 8. Професійні компетентності перекладача.	2
9	Тема 9. Перекладацькі стратегії.	2
	Всього	32

7. Види і зміст поточних контрольних засобів

№ змістового модуля	Вид поточного контрольного заходу	Зміст поточного контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5
1-4	Тестування у СЕЗН Moodle ЗНУ, опитування за питаннями практичних занять	Вивчення та аналіз пропонованої літератури, Підготовка за планами практичних занять, розміщеними у Moodle ЗНУ	Вміння обирати джерела та вилучати коректну інформацію, структурувати та аргументувати відповідь	12
	Термінологічний диктант	Робота в групах: порівняльний аналіз теорій походження реалізму; визначення особливостей реалістичного мислення; характеризовання основних періодів реалізму у різних національних літературах	Логіка мислення, навички аналізу матеріалу, вміння опрацьовувати запропоновані джерела та структурувати отримане знання.	6
Усього за ЗМ 4 контр. заходів	2			18
5-8	Термінологічний диктант та тестування у СЕЗН Moodle ЗНУ	Термінологічний диктант Робота в групах : визначення характеру художнього історизму письменників - реалістів та причини звернення до минулого; засоби створення «екзотичної реальності» в романах	Вміння обирати джерела та вилучати коректну інформацію, структурувати та аргументувати відповідь	3

	Письмова контрольна робота, робота в групах на практичних заняттях	Визначення джерел та характерних рис реалістичної драми; з'ясування нововведень драматургів та особливостей драматичного конфлікту їхніх трагедій	Логіка мислення, навички аналізу матеріалу, вміння опрацьовувати запропоновані джерела та структурувати отримане знання.	12
Усього за ЗМ 8 контр. заходів	2			15
9-14	Тестування у СЕЗН Moodle ЗНУ	Точність та коректність відповідей на завдання, закладені у базі тестів на відповідній сторінці Moodle ЗНУ	Кількість правильних відповідей, знання теоретичного матеріалу та характер осмислення фольклорних творів...	2
	Укладання таблиці порівняльного аналізу	Порівняльний аналіз поетів II пол. XIX ст. й романтиків; аналіз новаторства форми в контекст реалістичних спрямувань поетів; лінгво-стилістичний аналіз текстів; причини відсутності рими; своєрідність ритмічної організації поезій	Орієнтація у особливостях реалістичної поезії; вміння розрізняти романтичну й реалістичну поетику; аргументувати відповідь.	4
Усього за ЗМ 14 контр. заходів	2			6
15-17	Термінологічний диктант, тестування у СЕЗН Moodle ЗНУ	Точність та коректність відповідей на завдання, закладені у базі тестів на відповідній сторінці Moodle ЗНУ	Кількість правильних відповідей, знання теоретичного матеріалу та характер осмислення художніх творів...	9
	Письмова контрольна робота	Знайомство з текстами творів та науковою літературою. Лише виклад концептуально значущої інформації та власних роздумів щодо кореляції цих явищ.	Вміння обирати, систематизувати та висвітлювати матеріал, навички аналізу художніх текстів, самостійність	12

			мислення та відповідність нормам академічної доброчесності.	
Усього заЗМ 17 контр. заходів	2	21
Усього контрольн их заходів	8			60

8. Підсумковий семестровий контроль

Форма	Види підсумкових контрольних заходів	Зміст підсумкового контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5
Залік	<i>Підсумкове теоретичне завдання(тестування)</i>	Питання для підготовки: тестові завдання відповідно до програми	Кількість та якість виконання тестових завдань, знання теоретичного матеріалу та текстів	10
	<i>Підсумкове теоретико-практичне завдання</i>	Аналіз тексту з точки зору особливостей літературного процесу. Викладено на відповідній сторінці у СЕЗН Moodle ЗНУ	Точність, глибина, доказовість усної відповіді, розуміння сутності тексту.	15
	<i>Підсумкове практичне завдання (аналіз художнього тексту)</i>	Аналіз тексту художнього твору, отриманого за умов випадкового вибору	Глибина та аргументованість аналізу, логічність та дотримання норм академічної доброчесності.	15
Усього за підсумковий семестровий контроль				40

9. Рекомендована література

Основна:

1. Жарова Л. П. Складні випадки перекладу з російської на укр. мову: метод. посібник. Київський центр підвищення кваліфікації держслужбовців і керівників держ. установ і організацій. Київ .: Знання, 2008. 89 с.
2. Кіщенко Ю. В. Вступ до перекладу. Херсон : Вид-во ХДУ, 2007. 48 с.
3. Коптілов В. В. Теорія і практика перекладу Київ : Академія, 2003. 280 с.
4. Корунець І. В. Вступ до перекладознавства. Вінниця: Нова книга, 2008. 512с.
5. Мірам Г.Е., Дейнеко В.В. Основи перекладу. Київ: Ніка-Центр, 2002.– 237 с.

Додаткова:

1. Абрамович С. Д., Чикарькова М. Ю. Мовленнєва комунікація: підруч. Київ: Центр навчальної літератури, 2004. 344 с.
2. Ботвина Н. В. Ділова українська мова (офіційно-діловий та науковий стилі): навч. посіб. Київ: Артєк, 2001. 264 с.
3. Дюмін О. З., Ніколаєва А. О. Ділове спілкування (Риторика та ораторське мистецтво): практичн. посіб. Харків, 1999. 170 с.
4. Дюмін О. З., Ніколаєва А. О. Ділові папери: навч. посіб. Харків, 1999. 198 с.
5. Кочан І. Складні терміни з постпозиційними компонентами -від, -вод, -хід, -ход у сучасній українській мові (щодо нормалізації). *Проблеми української термінології: вісник національного ун-ту "Львівська політехніка"*. Львів: Видавництво нац. ун-ту "Львівська політехніка". 2007. № 593. С. 3–7.
6. Кочан І. Слова-терміни з міжнародними префіксами. *Лінгвістичні дослідження: зб. наук. праць Харківського націон. педагогічного ун-ту ім. Г. Сковороди*. Харків, 2006. Вип. 20. С. 48–58.
7. Кочан І. Терміни та професійна лексика кінця ХХ – початку ХХІ століття. *Українська термінологія і сучасність: зб. наук. праць*. Київ, 2007. С. 69–73.
8. Мацько Л. І., Мацько О. М. Риторика: навч. посіб. Київ: Вища школа, 2003. 311 с.
9. Мацько Л. І., Кравець Л. В., Солдаткіна О. В. Стилїстика ділового мовлення та редагування ділових документів: навч. посіб. Київ: ун-т "Україна", 2004. 281 с.
10. Пономарів О. Культура слова: Мовностилїстичні поради: навч. посіб. Київ: Либїдь, 2001. 240 с.
11. Потєлло Н. Я., Скіртач Г. Є. Українське ділове мовлення і спілкування: навч. посіб. Київ: МАУП, 2003. 248 с.

Інформаційні ресурси:

1. www.amazon.com/Theory-Practice-Translation
2. <https://www.soas.ac.uk/linguistics/.../mathepratr>
3. . <https://www.questia.com/.../ www.academypublisher.com/tpls/vol03/no01/tpls0301>
4. www.goodreads.com/.../1355823.The_Theory
5. www.goodreads.com/.../
6. www.mdx.ac.uk/.../audiovisual-and-literary-tra
7. www.translationdirectory.com/article634.htm